

Gyógypedagógiai szaktanácsadás

Bemutakozás és információk

Katona Erzsébet gyógypedagógus, fejlesztő

ÓBUDAI EGYETEM
ÓBUDA UNIVERSITY

Névjegy

Szakmai végzettségek:

- Óvodapedagógus
- Gyógypedagógus
(oligofrén-szurdo szak)
- Önismereti tréningvezető (posztgraduális képzés)
(Dr. Dévai Margit klinikai szakpszichológus)
- PPKE Gondoskodáspolitikai MA (folyamatban)

Munkatapasztalat:

- 2004-től ALITERA Ügyfélkapcsolati Kft. tulajdonosa és vezetője
 - Szervezet és személyzetfejlesztő
- 2017-től ÓE gyógypedagógiai szaktanácsadó
- Felnőttképzésben oktató
 - pszichológia, pedagógia, gyógypedagógia, kommunikáció

Több mint 40 év gyógypedagógiai tapasztalat
óvodás kortól - felnőtt (idős) korig

Több mint 25 év tréningvezetői és fejlesztői tapasztalat - széles ügyfélkörben
Katona Erzsébet - www.alitera.hu

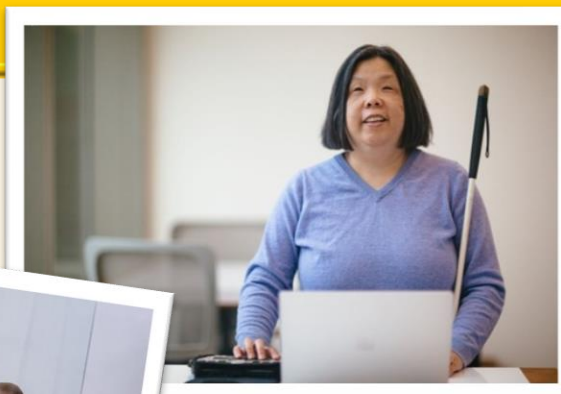

Mottó

„Embernek lenni végtelenül fontosabb, mint azok a sajátosságok, melyek az embereket egymástól megkülönböztetik.”

Simone de Beauvoir

WWW

WHO egészségfogalma

Az egészség a teljes testi, mentális és szociális jóllét állapota, és nem csupán betegség- vagy fogyatékoság-nélküliség.” (I. Egészségfejlesztési Konferencia, Ottawa, 1986) Az egészség fogalma a köztudatban a betegségek hiányát, ezzel együtt jó szellemi és fizikai állapotot jelent.

- Az egészséget döntően befolyásoló genetikai, környezeti, gazdasági és társadalmi hatások felismerésével tudatosult az a tény, hogy az egészség már nem csupán a betegségek hiányát, hanem annál lényegesen szélesebb témakört ölel fel.

Az egészség fogalmát az 1986-ban Ottawában tartott I. Egészségfejlesztési konferencia az alábbi módon fogalmazta meg:

- **„Az egészség a teljes testi, mentális és szociális jól-lét állapota, és nem csupán betegség- vagy fogyatékoság-nélküliség.”**

WHO - új terminus

A WHO új (2001) értelmezése: **betegség → károsodás → fogyatékoság → hátrány**

- Az új fogalom az egészségi állapotra ható károsodást megtartja, hiszen az korlátozza az egyén aktivitását, azonban hozzá rendel **még környezeti és egyéni aspektusokat is**.

A fogyatékoság szó helyett a **tevékenység és a részvétel** jelenik meg, ezzel utalva arra, hogy „*gyakran nem is az állapot, hanem a közeg tesz fogyatékosá*”.

- Ahogy a WHO egészség meghatározása szerint: „az egészség a teljes testi, lelki és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegség hiánya”, úgy tehát ennek fényében önmagában a **fogyatékoság nem zárja ki az egészséget, azaz NEM betegség, hanem egy ÁLLAPOT = HÁTRÁNY!**

Tehát a fogyatékos ember/személy: „**Valamilyen testi és/vagy pszichés funkció, struktúra működésbeli akadályozottsága/ korlátozottsága miatt tevékenységében, cselekvésében, társadalmi/közösségi részvételében akadályozott (mozgáskorlátozott, látás-, hallás-, beszéd-sérült, értelmileg akadályozott, érzelmi sérülést mutató személy, autista, szervátültetett) egyén, aki az állapotához igazodó sajátos körülményeket, eszközöket, eljárásokat, segítséget igényel.**”

- A fogyatékoság a sérülés keletkezése szerint lehet: veleszületett, születéstől fennálló fogyatékoság, későbbi életkorban bekövetkezett, szerzett károsodás.

Inkluzív környezet

Integráció: **illeszkedjen** be az oktatási intézmény meglévő struktúrájába, hasonló teljesítményt nyújtson, mint a többség

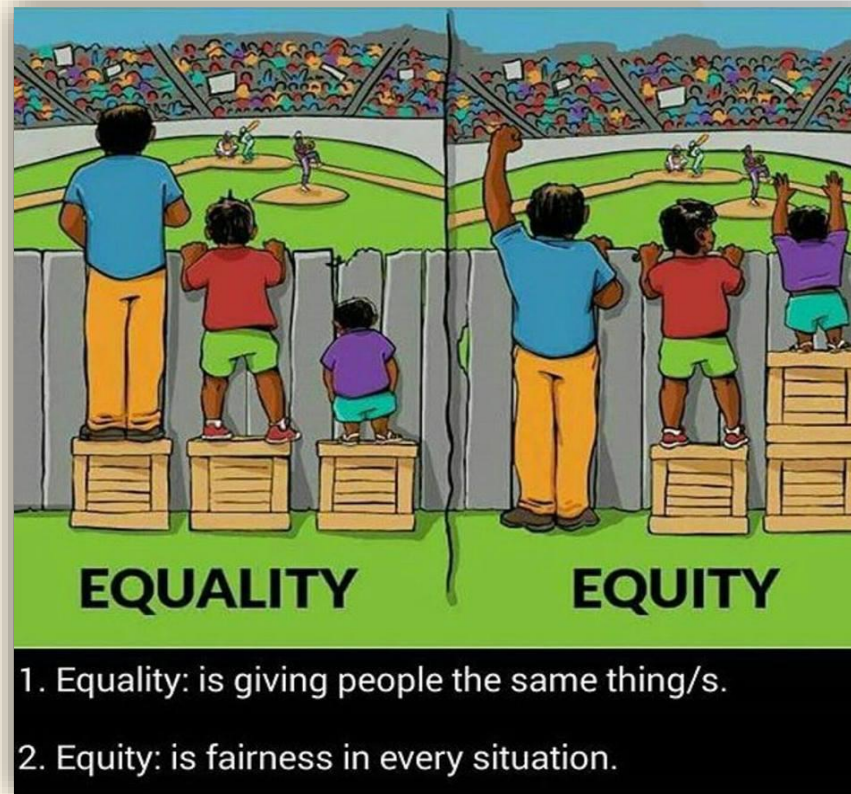
Inkluzió: **mindenki részvételének biztosítása** az oktatási intézményekben, **egyéni képességeihez, fejlődési üteméhez igazodva**

ELFOGADÓ

Egyenrangú, azonos értékű, jogú egyén

BEFOGADÓ

Feltételek
megteremtése
Szociális befogadás

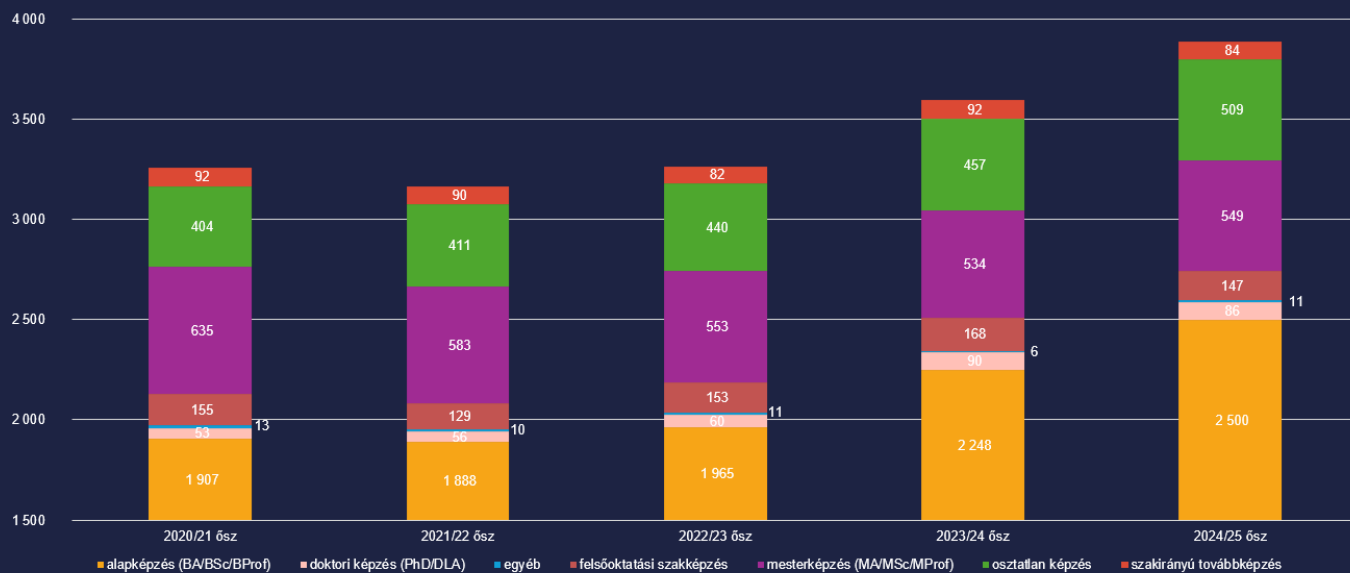
Cél: inkluzív környezetben növekedés

KULTURÁLIS
ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

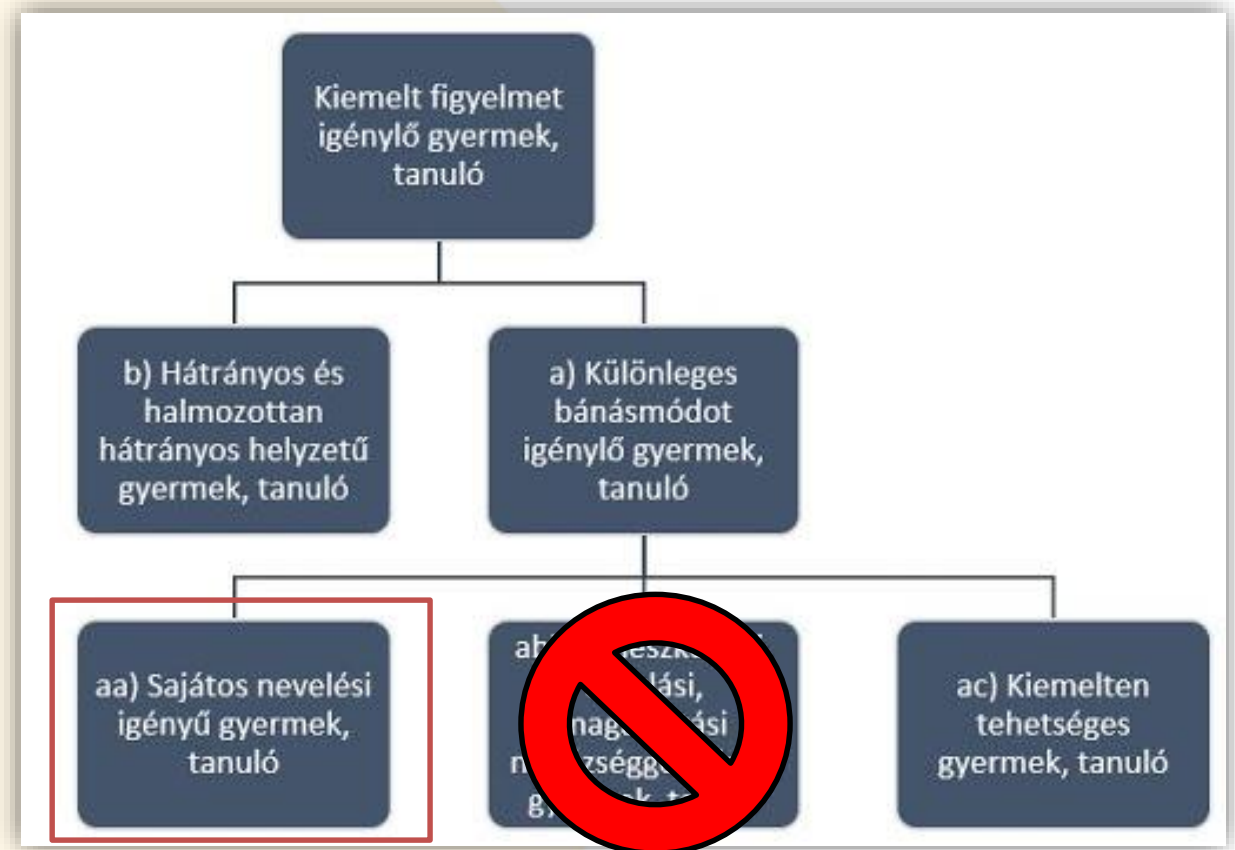
Horváth Marianna -
„Fogyatékosügy a
felsőoktatásban”
(2025. június 5.)

Regisztrált fogyatékossgal élő hallgatók
statisztikai száma képzési szintenként

Közoktatásban SNI

- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.
- Az *aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.*

SNI hazai kategóriái

- 1990 óta többszörös törvényi módosítások , 2003 óta szerepel **Sajátos Nevelési Igény** fogalma a közoktatási törvényben jogi kategóriaként
- Az SNI tanuló – fogyatékkal élő - a közoktatási követelményeket oktatási többlétszolgáltatás, külön támogatás segítségével tudja teljesíteni.
- Magasabb fejkvóta: 2 fő (integrált) 3 fő (szegregált)
- BNO kód – fogyatékoság orvosi diagnózis kódja (BNO=Betegségek Nemzetközi Osztályozása)
- Az a személy, aki
 - **A.** testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének **organikus okra visszavezethető** tartós és súlyos rendellenességével küzd.
 - **B.** a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének **organikus okra vissza nem vezethető** tartós és súlyos rendellenességével küzd.

NEM fogyatékoság: BTMN - beilleszkedési, tanulási, magatartási *nehézséggel küzdők*
– *átmeneti állapot!* (2010)

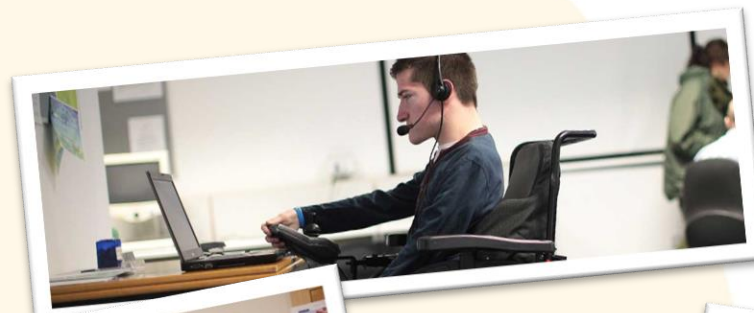
„Kiemelt figyelmet igénylő” = SNI; BTMN; kiemelten tehetséges

www.alitera.hu

Fogyatékekosságok

- **Mozgássérültek**
- **Látássérültek: vakok, gyengénlátók**
- **Hallássérültek: siketek, nagyothallók**
- **Értelmi fogyatékosok:**
 - tanulásban akadályozottak
 - értelmileg akadályozottak
 - súlyos értelmi fogyatékosok
- **Beszédben akadályozottak, beszéd fogyatékosok:**
 - beszéd-, hang- és nyelvi zavarok (pl. diszfázia; dadogás; hadarás; stb.)
- **Autizmus**
- **Halmazottan fogyatékos (több egyszerre)**
- **Pszichés fejlődési zavarok:**
 - figyelemzavar és hiperkinetikus szindróma (AD; ADHD)
 - részképesség, funkciózavarok (dyslexia, dysgrafia, dyscalculia)
 - mutizmus
 - teljesítmény- és viselkedészavarok

Egyenlő bánásmód, egyenlő esély

2011. évi CCIV. törvény - a nemzeti felsőoktatásról

11. § (1) „A felsőoktatási intézmény

- c) tájékoztató és tanácsadó rendszerével segíti a – különös figyelemmel a fogyatékkal élő – hallgató beilleszkedését és előrehaladását a felsőfokú tanulmányok idején, illetve a tanulmányok alatt és befejezését követően segítséget nyújt a karriertervezésben.”

Ez azt jelenti, hogy a felsőoktatási intézménynek rendelkeznie kell olyan tájékoztatóval, amelyből mind az érintett hallgató, mind az oktatók megismerhetik a segítségnyújtás formáit. A tájékoztató formáira, médiumára vonatkozóan nincs előírás.

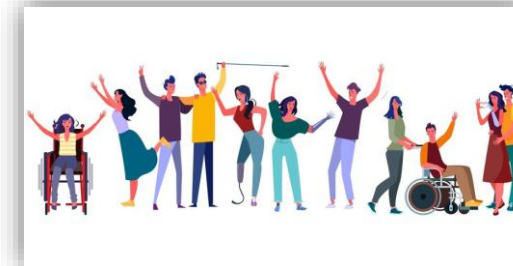
A **tanácsadó rendszer** biztosítása is többféle formában valósulhat meg: akár az intézményi és kari fogyatékosügyi koordinátorok személyében, akár az intézmény által létrehozott fogyatékosügyi központokon, tanácsadó, vagy támogató szolgálatokon, vagy az esélyegyenlőségi bizottságokon keresztül.

- g) „működése során biztosítja, hogy a feladatainak végrehajtásában közreműködők a hallgatókkal, az oktatókkal és a felsőoktatásban dolgozókkal kapcsolatos döntéseik meghozatala során az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét megtartsák.”

E paragrafus szerint az egyetem minden intézkedését át kell hatnia a hátrányos megkülönböztetés tilalmának (így a fogyatékoság alapján történő diszkriminációnak) és az egyenlő esélyű hozzáférés elvének. Az egyenlő esélyű hozzáférés a gyakorlatban mind az épített környezethez, mind a kommunikációhoz és az információhoz történő akadálymentes hozzáférés biztosítását jelenti.

Jogi keretek

2011. évi CCIV. törvény - a nemzeti felsőoktatásról 108. § 6. fogyatékkal élő hallgató (jelentkező): aki

mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;

A fogyatékoság tehát egy **tartós, súlyos, a társadalmi részvételt átfogóan befolyásoló állapot**, mely nem kizárólag egy-egy tanulási, felsőoktatási helyzetben (például nyelvvizsga) jelenik meg, hanem az **egész önálló életvitelt alapvetően befolyásolja**.

FONTOS ismételtes: a beilleszkedési, tanulási, magatartási **nehézség** (BTMN) **nem fogyatékoság!**

Egészségkárosodás, tartós betegség igazolása:

- **Szakorvosi igazolás szükséges** az egészségkárosodás, illetve a tartós betegségről, annak mibenlétéről, a tanulmányi helyzeteket befolyásoló természetéről és az állapot várható fennállásának az időtartamáról is.
- A fogyatékosággal nem járó egészségkárosodás, krónikus betegség fennállta esetén a szakorvosi véleményben foglaltak alapján kaphat a hallgató **személyre szabott**

ÓE - EB hallgatói ügyek

Esélyegyenlőségi Bizottság - hallgatói ügyekkel foglalkozó albizottsága

Az Óbudai Egyetem a fogyatékossgal élő hallgatók számára biztosítja a jogszabályokban előírt mentességeket és kedvezményeket.

A fogyatékossgal élő hallgatók számára biztosított mentességekkel és kedvezményekkel kapcsolatos szabályokat „Az Óbudai Egyetem fogyatékossgal élő hallgatói tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről” szóló szabályzat tartalmazza, mely szabályzatban foglaltakra tekintettel az Esélyegyenlőségi Bizottság albizottsága az érintett hallgatók részére – kérelem alapján – kedvezményt - kompenzációt - biztosít.

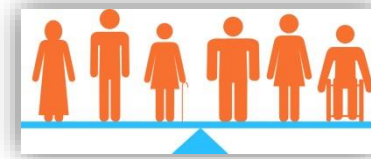
Elektronikus úrlapon benyújtható kérelem – saját NEPTUN felületen:

„OE-0060 - Fogyatékkal élő hallgatók számára kedvezmény igénylési kérelem”

- Azok a hallgatók, akik annak ellenére, hogy kaphatnának kompenzációt, de valamiért egyelőre nem élnek ezzel a lehetőséggel, mindenképpen jelezzék a tanulmányi osztályon azt, hogy van **szakbizottsági javaslatuk**. A jelentkezésükkel ahhoz járulnának hozzá, hogy a koordinátorokkal a kapcsolattartás egyszerűbb lenne szükség esetén, illetve az egyetemnek így az összes jogosultság alapján igényelhető normatív támogatás nagyobb forrást nyújtana ahhoz, hogy magasabb szinten fejlessze az akadálymentesítést a fogyatékos hallgatóinak megsegítése érdekében.

Méltányosság

BEADÁSI HATÁRIDŐ: minden félév regisztrációs hetének utolsó munkanapja

Kérelem a NEPTUN-ban: „OE-0060 - Fogyatékkal élő hallgatók számára kedvezmény igénylési kérelem”

- **Csatolni kell a meglévő fogyatékkosságot igazoló szakértői véleményeket, tartós betegségről az orvosi javaslatot, stb.**

A kompenzációs lehetőségek a kérelem alapjául szolgáló fogyatékkosság igazolás csatolásával:

- Idegennyelvi vizsgakötelezettség alóli mentesség,
- Idegennyelvi vizsgakötelezettség alóli részleges mentesség,
- Többletidő engedélyezése (+30%),
- Szóbeli vizsga írásbelivel történő felváltása (beugró esetében is)
- Írásbeli vizsga szóbelivel történő felváltása (beugró esetében is)
- Segédeszközök használatának biztosítása (pl. laptop, felolvasó program, számológép, nagyító, stb.)
- Testnevelés tantárgy alóli felmentés – orvosi igazolás (tiltott/javasolt mozgás és időtartam)
- Személyi segítő biztosítása (**mentor** – hallgatótárs tanulási támogatás szerződéssel -, jegyzetelő, jeltolmács – vizsgákon és a beugrókon is! -, kísérő, stb.),
- **Támogatási idő megnövelése** ... félévvel (max. 4 félév kérhető)
- Egyéni tanulási rend igénylése
- Egyéb - egyéni: a vizsgákon az elvárások és kérdések tisztázása; a feltett kérdések, utasítások megfogalmazásának pontosítása; egyéni konzultáció biztosítása; tömeges rendezvényeken az online részvétel biztosítása

FONTOS: mentesítések és kedvezmények, kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

Gyógypedagógiai szaktanácsadás

- Honlap: <https://oenonprofit.hu/gyogypedagogia/>
- Email: katona.erzsebet@uni-obuda.hu
- Mobil: +36 30 253 3053
- Hetente - csütörtök – személyes/online
- Előre egyeztetett időpontban
 - Annyi alkalommal, amíg csak szükséges
- Cím: 1037 Budapest, Doberdó út 6. (RKK) D.4.62 iroda (4,5 emelet)

Cikkek:

[„A tanulási zavar nem szegyen – támogatással elérhető a diploma”](#)

[Egyetemünkön kiemelt cél a fogyatékossgal élők támogatása](#)

Interjú Katona Erzsébettel az Óbudai Egyetem gyógypedagógusával

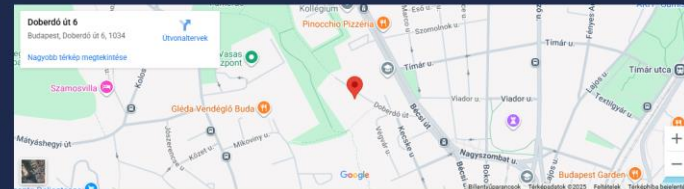

Laikusként az embernek meg sem fordul a fejében, hogy az a fiatal, aki bejut egy műszaki egyetemre, bármiféle tanulási zavarral, vagy más jellegű fogyatékossgal küzdhet. Pedig ez több esetben fordul elő, mint gondolnánk. Például, ha valaki diszlexiás, attól még kimagaslóan teljesíthet matematikából. Katona Erzsébettel, az Óbudai Egyetem gyógypedagógiai szaktanácsadójával arról beszélgettünk, hogy miként tudja segíteni a hozzá forduló hallgatókat tanulmányaikban, a hétköznapi életben való boldogulásukban.

Bemutakozás

Katona Erzsébet gyógypedagógus és önismereti tréningvezető, szervezőfejlesztő szakember vagyok, sok tíz éves tapasztalattal. Az Óbudai Egyetemen gyógypedagógiai szaktanácsadóként veszek részt az egyetem Esélyegyenlőségi Bizottságának munkájában. Közvetlenül találkozom a konzultációs alkalmak során a többségében fogyatékossgal élő hallgatókkal ("diszes" tanulási zavarok, ADHD, autizmus, érzékszervi- és mozgásfogyatékos, pszichés zavarok), hogy az oktatási és életvezetési szükségleteit alaposan átbeszéljük. Bátran keressetek meg, ha úgy érzitek, hogy a korábbi tanulási, értelmezési problémák jelentősebbek lettek – akár volt szakkvélemény, akár nem -, illetve egyéb támogatás, EB kérelem kapcsán is. Ha úgy érzed, hogy szükség van arra, hogy átbeszéljük a tanulási, oktatási helyzetekben való működésedet, minél előbb keress meg, mert akkor leszel sikeres, ha minél előbb tudod, mit kell tenned annak érdekében, hogy Te is "csak" 100%-t nyújts, akkor is, ha vannak egyéb problémáid. Mindenki fogyatékos valamiben, tehát csak bíztatni tudlak, hogy keress bizalommal!

1037 Budapest, Doberdó út 6. (ÓE-RKK)
4. emelet 4.62 iroda
Email: katona.erzsebet@uni-obuda.hu
Telefonszám: +36 30 253 3053

További információk

A Zöld ÓE honlapján:

<https://green.uni-obuda.hu/> érhető el az „Esélyegyenlőségi információ” PDF a speciális igények, fogyatékosági kompenzációkkal kapcsolatos dokumentum (Neptun üzenetben is benne volt a link):

<https://green.uni-obuda.hu/eselyegyenloseg>

 Óbudai Egyetem
OBUDA UNIVERSITY

FŐOLDAL HÍREK – ESEMÉNYEK ZÖLD ÓE JÖLLÉT KÖRNYEZETTUDATOSSÁG KÉPZÉSEK KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ ESG FEJLESZTÉS

Esélyegyenlőség

Az Óbudai Egyetem célja egy befogadó, támogató és akadálymentes környezet biztosítása, ahol minden hallgató képességeinek megfelelően fejlődhet, és szükség esetén megkapja a tanulmányai sikeres teljesítéséhez szükséges támogatást.

- Esélyegyenlőségi Bizottság
- Esélyegyenlőségi Információk
- Gyógypedagógia Tanácsadás
- Imaszoba

ÓE - kari fogyatékosügyi koordinátorok

Az ÓE – Esélyegyenlőségi Bizottság hallgatói ügyekkel foglalkozó albizottságának tagjai a **kari fogyatékosügyi koordinátorok:**

<https://uni-obuda.hu/eselyegyenlosegi-bizottsag-fogyatekossaggal-elo-hallgatok-reszere/>

A SZERVEZET MUNKATÁRSAI

Név	Tisztség	Részvétel indoka
Prokai Piroska	kari koordinátor és intézményi koordinátor	RKK
Dávid András	kari koordinátor	AMK
Dr. Jókai Erika	kari koordinátor	BGK
Dr. Katona Ferenc	kari koordinátor	KGK
Dr. Komorócki-Steiner Henriette	kari koordinátor	NIK
Dr. Katona János	kari koordinátor	YBL
Rákóczi Barbara Mónika	kari koordinátor	KVK

Frissítve: 2026.09.01.

ONLINE KURZUS: OFVFURIBNF

Szabadon választható tárgy: Fogytékosügyi és rehabilitációs ismeretek online kurzus hallgatók részére - OFVFURIBNF

- A kurzus 13 heti videós előadásból, illetve egyéb videós anyagokból áll. Az előadás alapját képező prezentáció teljes egészében, egyetlen PDF-ként, linkekkel, az adott heti témánál megtalálható.
 - A 14. heti anyag kitekintés a felnőtté válás útjára és egyúttal egyfajta összefoglalást, ismétlési célt is szolgál.
 - A 13 hét összes videó előadásai után, témakörönként 5 kérdésből álló önellenőrző kérdéssor van. A 14. rész összefoglaló kérdéssora 13 tételből áll, összevontan a korábbi részekből.
 - 14. rész összefoglaló kérdéssora 13 tételből áll, összevontan a korábbi részekből.
 - Minden kérdésre adott válasz 2 pontot ér, 60% felett teljesített a kérdőív. 60% alatt meg kell ismételni a kérdőív kitöltését. Addig kell ismételni, amíg sikeres, teljesített lesz az önellenőrző kérdőív.
 - Az online vizsgakérdések száma 65, ebből 15 kiválasztva az értékelt vizsgakérdéseknek.
- Kreditpont értéke: 2**

Sok sikert!

„Mindenki megérdemli, hogy kapjon egy esélyt, hogy megismerjék. Ehhez ki kell kapcsolni az ítékezés, az előítélet, a saját értelmezések védőpajzsát.”

Raphaëlle Giordano

Katona Erzsébet
katona.erszebet@uni-obuda.hu